



## **പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ**

**എല്ലിമേറ്റ്‌സ് കമ്മിറ്റി**

**(2016-2019)**

**പതിനാംമത് റിപ്പോർട്ട്**

[എല്ലിമേറ്റ്‌സ് കമ്മിറ്റി (2011-2014)-യുടെ പദ്ധതിക്രമത്തോട് ബന്ധപ്പെട്ടിലെ  
(കണക്കിന്റെ സംരക്ഷണം) ശിവാർധകളിനും/നിര്ദ്ഗമജ്ഞാനിനും  
സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച്]

**2018 ജൂൺ 19-ാം തീയതി സന്ദർഭം സമർപ്പിച്ചത്**

**കേരള നിയമസഭാ സെക്രട്ടറിയറ്റ്  
തിരുവനന്തപുരം**

**2018**

**പതിനാലാം കേരള നിയമസഭ**

**എസ്റ്റിമേറ്റ്‌സ് കമ്മിറ്റി  
(2016-2019)**

**പതിനാംത് റിപ്പോർട്ട്**

[എസ്റ്റിമേറ്റ്‌സ് കമ്മിറ്റി (2011-2014)-യുടെ പത്രണാമത് റിപ്പോർട്ടിലെ  
(കണ്ണൻവന സംരക്ഷണം) ശിപാർശകളിനേര്/നിർദ്ദേശങ്ങളിനേര്  
സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികൾ സംബന്ധിച്ച് ]

## இடைஞகலம்

கோடி

ஸமிதியுடைய வரவு	:	v
ஒவ்வொரு	:	vii
அவையாய் I : ரீபூர்ட்	:	1
அவையாய் II : ஶிபார்ஷகல்லினேல் ஸ்ரீகார் ஸ்ரீகிரிசு	:	1
காபடிகல்லின் ஸமிதி அங்஗ிகரிசுவ		
அவையாய் III : ஶிபார்ஷகல்லினேல் ஸ்ரீகார் ஸ்ரீகிரிசு	:	18
காபடிகல்லின் அன்றை காபடிகள்		
அவையாய் ஆவசூழை	:	19

## എസ്റ്റിമേറ്റ്‌സ് കമ്മിറ്റി

(2016-2019)

### പ്രത്യക്ഷം

#### അവധുക്ഷൺ :

ശ്രീ. എസ്. ശർമ്മ.

#### അംഗങ്ങൾ:

ശ്രീ. പി. കെ. അബ്ദുൾ

ശ്രീ. മണ്ണത്തോംകുഴി അലി

ശ്രീ. എ. പി. അനീൽ കമാർ

ശ്രീ. ബി. ഡി. ഓവസ്സി

ശ്രീ. ജി. എസ്. ഇയലാൽ

ശ്രീ. കെ. സി. ജോസഫ്

ശ്രീ. കൊവുർ കണ്ണുമോൻ

ശ്രീ. കെ. രാജൻ

ശ്രീ. റി. വി. രാജേഷ്

ശ്രീ. സി. കെ. ശശിരാജ്

#### നിയമസഭാ സെക്രട്ടറിയറ്റ്:

ശ്രീ. വി. കെ. ബാബുപ്രകാശ്, സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി എ. ഒഷ്ല, ജോയിൻ്റ് സെക്രട്ടറി

ശ്രീമതി രജനി വി. ആർ., ഡെപ്പുട്ടി സെക്രട്ടറി

ശ്രീ. കെ. വിജയകമാർ, അണ്ണൻ സെക്രട്ടറി.

## മുഖ്യ

പതിമൂന്നാം കേരള നിയമസഭയുടെ ഏറ്റവീമേറ്റ് കമ്മറ്റി (2011-2014)-യുടെ  
പത്രണാമത്ത് റിപ്പോർട്ട് (കണ്ടൽവെന്നു സംരക്ഷണം) 2014 ഫെബ്രുവരി 6-ാം തീയതി  
സഭയിൽ സമർപ്പിക്കുകയുണ്ടായി. പ്രസ്തുത റിപ്പോർട്ടിൽ 22 ശിപാർശകൾ/  
നിർദ്ദേശങ്ങളാണ് ഉൾക്കൊള്ളിക്കുന്നത്. പ്രസ്തുത ശിപാർശകളിനേൽ ബന്ധപ്പെട്ട വകുപ്പുകൾ  
സിക്കിച്ചു നടപടികളും അവയ്ക്കുമേൽ സമിതി ആരാഗ്ഗത അധിക വിവരങ്ങളും അവയ്ക്കുള്ള  
മറുപടികളും ഉൾക്കൊള്ളുന്നതാണ് ഈ റിപ്പോർട്ട്.

ഈ റിപ്പോർട്ട് 2018 ജൂൺ 12-ാം തീയതി തുടിയ സമിതി യോഗം അംഗീകരിച്ച്

തിരുവനന്തപുരം,  
2018 ജൂൺ 12.

എസ്. ശർമ്മ,  
അഖ്യക്ഷൻ,  
ഏറ്റവീമേറ്റ് കമ്മറ്റി.

## ரிபூர்ட்ட്

### அலுயாயம் I

பதிமுனை கேட்க நியமனமுடைய ஏற்றுமென்றால் கமிட்டி (2011-2014) வரை 12-ாம் ரிபூர்ட்ட் (கண்ணாட்ட ஸஂகஷணம்) 6-2-2014-ல் ஸமயித் ஸமர்ப்பிக்கையுள்ளது. முழுத் ரிபூர்ட்டில் 22 ஶிபார்ஶகஸ்/நிர்வேஶனங்களுள் உள்ளதினால்:

ரிபூர்ட்டிலீர் அங்கிசு புதிகை அவதிலை ஶிபார்ஶகஸ்/நிர்வேஶனங்களின்மேல் அனாயார் நடவடிகை ஸரிகரிக்கொடுத்தாயி 25-6-2014-ல் ஸம்காரித்துக்கொடுத்துக்கொடுத்து. ரிபூர்ட்டிலை ஸரிபார்ஶக்களின்மேல் வகுப்புக்கை ஸரிகாரிசு நடவடிகை உள்ளகொடுத்து ஸமாநாதர்களின்பூக்கி 26-11-2014, 28-1-2015, 26-10-2015, 15-2-2017, 6-7-2017, 3-4-2018 ஏன் தியதிக்குத்து ஸமிதியோடு பரிசீலனைக்கையும் அமைக்கிக்கையும் செய்து படித்துமது ரிபூர்ட்டிலை ஶிபார்ஶகஸ்/நிர்வேஶனங்களும் அதியதிமேல் ஸம்காரி ஸரிகாரிசு நடவடிக்கை ஹு ரிபூர்ட்டிலீர் ரள்ளாம் அவ்வாயத்தில் செரித்திரிக்கொன.

### அலுயாயம் II

**ஶிபார்ஶக்குடியேங்க ஸம்காரி ஸரிகாரிசு நடவடிக்கையின்  
ஸமிதி ஈங்கிக்கிசுவ**

#### ஶிபார்ஶ 1 (வளசிக 4)

குயலோரனங்களிலும் குலோரனங்களிலும் நடவடிவனங்களிலும் அசிமுவதை செலுத்தக்கூடிலும் சுற்றுப்புவேஶனங்களிலுமான் களவுக்கை தசை வழங்காத் தன் குடும்ப முனை கேட்குத்தின் எடுக்கப்பட 1700 ச.கி.மீர் விழுதியின் களவுக்கை உள்ளதினாட்டாயி கேட்க மோரில் ஹிமீர்மேஷன் ஸ்போர்ட் களாக்ககை ஸுபிளிசிடிக்கன. கேட்குத்தில் எடுத்து தீட்டும் களவுக்கை உலக்குத் தீட்டு ஜில்லாயிலுள்ள குடும்பங்களிலும் கேட்குத்தில் படத் தீட்டு ஜில்லாக்குலோரி வருபாடுகளிக்கண களவுக்கை தீட்டு புதேயேஶனங்களிலுமாயி தீட்டுப்போயிலிக்கண அருகெடுத்து களவுக்கையில் தீட்டுப்போயிலும் (80 ஸதமானங்களும்) ஸகாரு வழக்கிக்கூட அயின்தியிலாளையான் பானங்கை தெழுதிக்கண மதியாய ஸ்தூபரிஹாம் நாக்கி அவ ஸஂநக்ஷிக்கணாதிருத்த நடவடிகை வகுப்பு ஸரிகாரிக்கைதாளையான் ஸமிதி ஶிபார்ஶ செய்யும்.

#### வாங் வடியீரி வகுப்பு ஸரிகாரிசு நடவடி

கேட்குத்தில் நிலவிலும் களவுக்கை தீட்டுப்போயும் ஸபகாரு வழக்கிக்கூட அயின்தியிலுள்ள நிலவித் ஸஂபாத வாங் வகுப்பு களவுக்கைக்கை கைவருத்து ஸபகாரு குவுக்ககைக்கை அவ ஸரிப்பிக்கைத் ஸஂநக்ஷிக்கணாதிருத்த போதுமாறுமாயி கெட்குத்த 4000 ரூப் ஏன் நிர்க்கில் யானங்களையும் நான்கான பலத்தி நடவடிக்கைகளை

ജി.ഒ.(എംഎസ്)64/03/വനം തീയതി 20-12-2013 ഫേന സർക്കാർ ഉത്തരവ് പ്രാബല്യത്തിൽ വരുത്തുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ വനം വകുപ്പും റവന്യൂ വകുപ്പും ചേർന്ന് മിക്കൻ മാന്മൂർ ഫേന പതിപ്പാടി ആസൂത്രണം ചെയ്ത് 3 ലാട്ടൈഡ്ജിലായി കണ്ണൂർ ജില്ലയിലെ കണ്ണൽ പ്രദേശങ്ങൾ ദാർശനു ചെയ്ത് വിശദമായി റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കി തുടർന്നു സർവ്വേയിൽ കണ്ണൽത്തിയതും വിവിധ വകുപ്പുകളുടെ കൈവശത്തിലുള്ളതുമായ കണ്ണൽ പ്രദേശങ്ങൾ ജി.ഒ.(പി) നം.53/2015/വനം തീയതി 21-7-2015 പ്രകാരമും ജി.ഒ.(പി) നം.102/2015/വനം തീയതി 15-12-2015 പ്രകാരമും ചെർത്ത് 237.916 ഹെക്ടർ റിസർവ് വനമായി നോട്ടീസേഫ് ചെയ്ത് സംരക്ഷിച്ച പോതാണം. മുകളിൽ സുകാര്യ വ്യക്തികളുടെ കൈവശത്തിലുള്ള കണ്ണൽ പ്രദേശങ്ങൾ എൻ്റെക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളുടെ ഭാഗമായി "എൻ്റെ കണ്ണൽ വനം നാട്ടിന്റെ സൗകര്യ" ഫേന പേരിൽ ജില്ലാ ഭരണത്തട്ടും വനംവകുപ്പും ചേർന്ന് കണ്ണൽ വനം സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതി ആവിഷ്കരിച്ച് പത്രമാധ്യമങ്ങൾ പരസ്യം ചെയ്തുന്നു. സുകാര്യ വ്യക്തികളുടെ കൈവശത്തിലുള്ള കണ്ണൽക്കുർ 1 പ്രകാരിന് 2.50 ലക്ഷം രൂപ നിരക്കിൽ പ്രതിഹലം നൽകി എൻ്റെക്കുന്നതിനുള്ള പദ്ധതിയാണിത്. മുതിൽ നാളിത്രവരെ കണ്ണൂർ ജില്ലയിൽ 8 വ്യക്തികൾ തങ്ങളുടെ കൈവശത്തിലുള്ള 5.2804 ഹെക്ടർ കണ്ണൽ പ്രദേശങ്ങൾ തുക ലഭിച്ചും കൈമാറുന്നതിന് സന്നദ്ധരായി മുന്നൊടുവന്നാട്ടുണ്ട്. ഖരങ്ങെ വിശദാംശങ്ങൾ കണ്ണൂർ ജില്ലാ കളക്കുറ അനിയിക്കുയും നടപടികൾ തുടർന്ന് വരുകയും ചെയ്യുണ്ട്.

ശവണിമുൾ്ളേ ഉത്തരവ് G.O.88/06/F&WLD തീയതി 14-2-2006 പ്രകാരം കോഴിക്കോട് (4.047 ഹെക്ടർ) ഫേനാകളും (2.808 ഹെക്ടർ) തുകൾ (5.134 ഹെക്ടർ) കണ്ണൂർ (20.444 ഹെക്ടർ) കൊല്ലം (17.500 ഹെക്ടർ) ജില്ലകളിൽ നിന്ന് 50 ഹെക്ടർ കണ്ണൽ വനം 1 സെന്റീമീറ്റർ 10000 (പതിനായിരം രൂപ) വച്ച് മുന്ന് കോടി രൂപ വകയിൽത്താണി. സുകാര്യ വ്യക്തികളിൽ നിന്നും 31-3-2006-ന് മുമ്പായി ലാഞ്ച് അക്കൂസിഷൻ ആക്ക് പ്രകാരം എൻ്റെക്കുന്നതിന് ചീപ് ഫോറസ്റ്റ് കൺസർവേറ്റർ (സോഷ്യൽ ഫോറസ്റ്റ്)യെ ചുമതലപ്പെടുത്തുകയുണ്ടായി. G.O.(Rt.) No. 165/07/F&WLD തീയതി 28-3-2007 പ്രകാരം 49.86 ഹെക്ടർ കണ്ണൽ വനം എൻ്റെക്കുന്നതിന് അനുമതി നൽകുകയും 1 കോടി രൂപ വിതം കൊള്ളും, തുകൾ, കണ്ണൂർ കളക്കുറമാർക്ക് 2406-01-800-73 Management of Fragile Eco System (Plan) നിന്നും നൽകുകയും ചെയ്തു. ഈ പദ്ധതി മതിയായ നഷ്ടപരിഹാരത്തുക ഉൾക്കൊള്ളിച്ച് പുനരുപയോഗിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.

#### ശിപാർശ 2 (വണ്ണിക 6)

കേരളത്തിലെ കണ്ണൽചുട്ടീകളുടെ സംരക്ഷണത്തിനായി പ്രത്യേക പദ്ധതികൾ ആവിഷ്കരിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി 2011-ലെ കേരള കോസ്റ്റൽ സോൺ മാനേജ്മെന്റ് പ്ലാൻ പ്രത്യേകുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് പ്ലാൻ പ്രത്യേകുന്നതിനുള്ള പ്രത്യേക പദ്ധതിയാണ്.

### വന്ന വന്യജീവി വകുപ്പ് സർക്കരിച്ച നടപടി

കോസ്റ്റൽ സോൺ മാനേജ്മെന്റ് പൂരിൽ പ്രതുക്കന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികൾ കൈരള കോസ്റ്റൽ സോൺ മാനേജ്മെന്റ് അമേരിറ്റിയാണ് സർക്കരിക്കേണ്ടത്. ഇങ്കാരും കൈരള കോസ്റ്റൽ സോൺ മാനേജ്മെന്റ് അമേരിറ്റിയുടെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരകയും തടർ നടപടി സർക്കരിക്കേണ്ടതും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

### ശിപാർശ 3 (ഖണ്ഡിക 7)

ബയ്യോളജിക്കൽ ദൈവവേദി ആകുള്ള പ്രകാരം കണ്ണൽ വന്നും ബയ്യോളജിക്കൽ ഹാൻറ്റേഴ്സ് സൈറ്റ്‌സ് ആയും ജനിതക വിഭവ കേന്ദ്രമായും പ്രവ്യാഹിക്കേണ്ടും സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യും.

### പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ് സർക്കരിച്ച നടപടി

ജൈവവൈവിധ്യ ചട്ടം 2002 സെക്കണ്ട് 37 പ്രകാരം ഒരു പ്രദേശത്തെ ജൈവവൈവിധ്യ പെത്രുക കേന്ദ്രമായി തിരഞ്ഞെടുക്കുന്നതിന് ചില മാനദണ്ഡങ്ങൾ ഉണ്ട്. ആ പ്രദേശത്തെ ആവാസ വ്യവസ്ഥകളുടെയും ജീവജാലങ്ങളുടെയും കാർഷികവാസ വ്യവസ്ഥകളുടെയും വൈവിധ്യം, ജൈവ വൈവിധ്യം, സാംസ്കാരിക പ്രാധാന്യം, വംശനാശ ശീഷ്യാംഗ നേരിട്ടന ജീവജാലങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം ദേശാടന പക്ഷികളുടെയും മറ്റ് ആവാസ കേന്ദ്രങ്ങളുടെയും സാമീപ്യം തുച്ഛ സസ്യങ്ങളുടെ സാന്നിദ്ധ്യം തുടങ്ങിയവയാണ് ഈ മാനദണ്ഡങ്ങൾ. ഏറ്റവും കുറവിലുണ്ടാകുന്ന കമ്മറ്റി റിപ്പോർട്ടുകൾ സൂചിപ്പിക്കുന്ന പ്രകാരം എത്തെങ്കിലും കണ്ണൽ വന്നും ജൈവവൈവിധ്യ പെത്രുക കേന്ദ്രങ്ങളായി പ്രവ്യാഹിക്കുന്നതിന് മുമ്പായി പ്രദേശത്ത് സമഗ്രമായ പഠനം നടത്തി മെൽപ്പുറഞ്ഞ മാനദണ്ഡങ്ങൾ പാലിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടോ എന്ന് തിട്ടപ്പെടുത്തേണ്ടതുണ്ട്. ഇതുരെത്തിലൂള്ള സംസ്ഥാനത്തെ കണ്ണൽ വന്നും ജൈവവൈവിധ്യം പെത്രുക കേന്ദ്രങ്ങളായി പ്രവ്യാഹിക്കുന്നതിൽ നിന്നുമുമ്പായ തടസ്സിട്ടുണ്ട്.

### വന്ന വന്യജീവി വകുപ്പ് സർക്കരിച്ച നടപടി

ബയ്യോളജിക്കൽ ദൈവവേദി സൈറ്റ് 2002 പ്രകാരം ബയ്യോളജിക്കൽ ഹാൻറ്റേഴ്സ് സൈറ്റുകൾ പ്രവ്യാഹിക്കുന്നതുമായി ബന്ധപ്പെട്ട നടപടികൾ സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ഭോർഡാം സ്റ്ററ്ക്കരിക്കേണ്ടത്. ഇങ്കാരും സംസ്ഥാന ജൈവ വൈവിധ്യ ഭോർഡിന്റെ ശ്രദ്ധയിൽ കൊണ്ടുവരികയും തടർനടപടി സർക്കരിക്കേണ്ട അഭ്യർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്.

### ശിപാർശ 4 (ഖണ്ഡിക 8)

സ്വകാര്യ മുൻകളിൽ കണ്ണൽ ചെടികൾ വച്ച പിടിപ്പിക്കുന്നതുലും മുൻ നാഷ്പെടുമെന്നുള്ള സാധ്യാഗ്രഹ ആശങ്ക ദുരിക്കരിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ വകുപ്പ് സർക്കരിക്കേണ്ടുമെന്നും തെക്കുകൾ വച്ച പിടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ഇൻസെസ്റ്റീവ് തുക വർദ്ധിപ്പിക്കേണ്ടുമെന്നും സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യും.

### വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

സ്വകാര്യ ഭൂമികളിൽ കണ്ണൽ ചെടികൾ വച്ച പിടിപ്പിക്കുന്നതോടൊപ്പം മേഖലയിൽ സാധാരണ ആനങ്ങളുടെ അതശക്ത അകർന്നതിന് ബോധവൽക്കരണ ഫുവർത്തനാങ്ങൾ വനം വകുപ്പിലെ സോഷ്യൽ ഹോറസ്റ്റി വിഭാഗം വഴി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു. കണ്ണൽ ചെടികൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്ക് ഇപ്പോൾ നൽകിവരുന്ന ഫൈററ്റിന് 4,000 രൂപ എന്ന തുക വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി സ്വീകരിച്ച വരുന്നു.

### ശ്രീപാർശ്വ 5 (വണ്ണിക 10)

കേരളത്തിലെ നിലവിലുള്ള കണ്ണൽക്കാടുകൾ സംബന്ധിച്ച് തുട്ടുമായ കണക്കെടുപ്പ് നടത്തുന്നതിനും നിലവിലുള്ള കണ്ണൽക്കാടുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും പുതിയവ വച്ചപിടിപ്പിക്കുന്നതിനും പദ്ധതികൾ ആവിഷ്ടിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശ്രീപാർശ്വ ചെയ്യുന്നു.

### വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

കേരളത്തിലെ നിലവിലുള്ള കണ്ണൽക്കാടുകൾ സംബന്ധിച്ച് തുട്ടുമായ കണക്കെടുപ്പ് സമഗ്രമായ പഠനം ജി.പി.എൻ.: സംവിധാനം സാരൂപ്യലോറ് സർവ്വേ (0.8 മീറ്റർ ഗ്രാഡുഷൻ ക്രാർട്ടോഗ്രാഫീസ്റ്റ്-2 ഇമേജർ സംവിധാനം) എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് നടത്തുന്നതിന് വിവിധ ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങൾ / ഏജൻസികൾ എന്നിവർക്ക് നിന്നും ഏറ്റവും സ്വീകരിച്ചിരുന്നു. Kerala Promotion of Tree Growth in Non Forest Area (Amendment) Act.2007 സെക്ഷൻ 6 (3) പ്രകാരം ഒരു ഫൈററ്റിന് അധികം വരുന്ന കണ്ണൽക്കാടുകൾ സംരക്ഷിക്കേണ്ടതും അവ സിസ്റ്റിക്കേറ്റേറേറ്റേറും നിസ്സുർഖിച്ചിട്ടുണ്ട്. 7-3-2014-ലെ Kerala Coastal Zone Management Authority യുടെ Circular No. 353/A/2/12/KCZMA/S&TD പ്രകാരം അതെ ജില്ലാ കളക്ടർമാർക്ക് അവരുടെ അധികാര പരിധിയിൽ വരുന്ന കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണത്തിന് ഭംഗം വരുത്തുന്നവർക്കെതിരെ Environment Protection Act 1986 Section 19 പ്രകാരം നടപടിവരുത്തുക്കുന്നതിനുള്ള അധികാരവും നൽകിയിട്ടുണ്ട്. ഒരു ഫൈററ്റിൽ താഴെയുള്ള കണ്ണൽവനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുവാനുള്ള നിയമനിർമ്മാണത്തിനായി കേരള ഏറ്റവും പാഹ്ന് 21 ഗ്രാമത്ത് ഇൻ നോൺ-ഫോറസ്റ്റ് ഏരിയാസ് ആകുക് 2005-ൽ ദേശത്തി വരുത്തുന്നതിലേക്കായിട്ടുള്ള നടപടികൾ വനം വകുപ്പ് തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.

ഹരിതക്കേരളം പദ്ധതി പ്രകാരം 2015-16-ൽ 5000 കണ്ണൽ തെരകൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച് വിതരണം ചെയ്യിട്ടുണ്ട്. മുകാബെ ക്ലാർ ജില്ലയിലെ വിവിധ വിലേജുകളിൽ ഉൾപ്പെട്ട 40.92 ഫൈററ്റ് കണ്ണൽക്കാടുകൾ കേരള വന നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ

4 പ്രകാരമും കൃഷ്ണ ജില്ലയിലെ 237.92 ഹെക്ടർ കണ്ടൽക്കാടുകൾ റിസർവ് വനമാക്കിയിട്ടുണ്ട്. കോഴിക്കോട് ജില്ലയിൽ 2.82 ഹെക്ടറം മലപുറം ജില്ലയിൽ 20.78 ഹെക്ടറം ശ്രദ്ധപ്പേരുസ്ഥ റിസർവ് വനമായി വിജ്ഞാപനം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച വരുന്നു.

സ്വകാര്യപ്രമുഖനികളുടെ കൈവശം നിലവിലുള്ള കണ്ണലുകളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് വേണ്ടി അവധിക്കുടെ ഉടമകൾക്ക് പ്രോത്സാഹന ധനസഹായമായി ഒരു ഏക്കറിന് 4,000 രൂപ എന്ന തുമ്പതിൽ അപേക്ഷ ലഭിക്കുന്നതുനാശിച്ച് നല്ല വരുന്നു. തുടങ്ങെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കു പൊതുജീവാജ്ഞാക്കലിടയിൽ കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് ബോധവത്കരണ കൂടുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നുണ്ട്. നിലവിൽ സോഷ്യൽ ഫോറസ്റ്റ് വിഭാഗം വഴി കണ്ടൽക്കുടികൾ വിതരണം ചെയ്യുന്നുണ്ട്. തുടങ്ങെ കണ്ടൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണവും പുതിയവ വച്ച പിടിപ്പിക്കുന്നതിനായുള്ള പദ്ധതികളും സാമൂഹ്യവനവത്കരണ വിഭാഗം വഴി നടപ്പിലാക്കി വരുന്നു.

#### ശ്രീപാർശ്വ 6 (വണ്ണിക 14)

മിക്ക കണ്ടൽ വനപ്രദേശങ്ങളും കായലിന്ത്യും കടലിന്ത്യും സാമീപ്യം കൊണ്ട് വളരെ മനോഹരമാണ്. ധാരാളം വിനോദസഞ്ചാരികൾ ഇത്തരം പ്രദേശങ്ങളിൽ എത്തുന്നതായി നടക്ക് മനസ്സിലാക്കാം. വിനോദ സഞ്ചാരമേഖലയിലെ അന്നത സാധ്യതകൾ മനസ്സിലാക്കി കണ്ടൽ വനങ്ങളെ കേരളീകരിച്ച് ബോട്ടിംഗ് ഉൾപ്പെടുത്തുക സൗകര്യങ്ങൾ ഏർപ്പെടുത്താവുന്നതാണ്. കണ്ടൽവനങ്ങളുടെ നിലവിൽപ്പിന് ഭീഷണിയില്ലാത്തവിധി തദ്ദേശീയങ്കരിക്കുന്നതും പക്കാളിത്തന്ത്രങ്ങളാണെങ്കിൽ വിനോദസഞ്ചാര വികസന പദ്ധതികൾ ആവിഷ്ടരിച്ച് നടപ്പിലാക്കണമെന്നും കണ്ടൽവനങ്ങളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട തൊഴിൽ മേഖലകളിൽ പണ്ണിയെടുക്കുന്നവർക്ക് കണ്ടൽവനങ്ങളുടെയും ജലമയ പരിസ്ഥിതി വ്യാഹരിക്കുന്നതും നിലവിൽപ്പിന് കോട്ടം തട്ടാതെ വിധത്തിൽ ഇത്തരം തൊഴിലുകളിൽ ഏർപ്പെടുന്നതിന് ആവശ്യമായ ബോധവത്കരണ പരിപാടികൾ ആവിഷ്ടരിച്ച് നടപ്പിലാക്കുന്നതിന് സമിതി ശ്രീപാർശ്വ ചെയ്യുന്നു.

#### ട്രിസം വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

തദ്ദേശീയങ്കരിക്കുന്ന സഹകരണങ്ങളാണെന്നും പക്കാളിത്തന്ത്രങ്ങളാണെന്നും കണ്ടൽ വനങ്ങളുടെ നിലവിൽപ്പിന് ഭീഷണിയില്ലാത്ത വിധി വിനോദ സഞ്ചാര വകുപ്പ് ആവിഷ്ടരിച്ച് നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ഏകേകാ ട്രിസം പദ്ധതിയാണ് "കൃഷ്ണ വൈഴ്സിക്കലിലെ മലബാറി മാംഗ്രോവ് ഏകേകാ ട്രിസം സർക്കുട് പദ്ധതി". ഏഴിമല കുറുയി കാതലിനോടും കൂപ്പും തീരദേശങ്ങളാണും അനബന്ധമായി നിലവിൽക്കുന്ന ജൈവസസ്യങ്ങളായ

കണ്ണൻകാടുകളുടെ പരിപാലനവും പരിപാലനവും മുൻനിർത്തി തുപം കൊടുത്തിട്ടുള്ള ഇതു പദ്ധതി വഴി കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ പ്രാധാന്യത്തെപൂർണ്ണം ഇവയുടെ സംരക്ഷണത്തിലേരു ആവശ്യകതയെപ്പറ്റിയും തദ്ദേശിയർക്കുടക്കം ബോധവത്ക്കരണം നൽകുന്നതിനും വിനോദ സഞ്ചാരികളുടെ ഇവിടേക്ക് ആകർഷിക്കുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിട്ടുണ്ട്. കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ ആവാസ വ്യവസ്ഥയ്ക്കു കോട്ടും തട്ടാതെയുള്ള അടിസ്ഥാന സാക്ഷ്യ വികസന പ്രവർത്തനങ്ങളാണ് വിനോദ സഞ്ചാര വകുപ്പ് ഇവിടെ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നത്. ഇവിടേക്ക് വരുന്ന വിനോദ സഞ്ചാരികൾക്കും, തദ്ദേശവാസികൾക്കും മലപ്രദമാക്കണ റിതിയിൽ കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ കുറച്ചുള്ള വിവരങ്ങൾ പ്രദർശിപ്പിക്കുന്നതിനും ഇതെപ്പറ്റിയുള്ള സൗമിനാറുകൾ നടത്തുന്നതിനും ലക്ഷ്യമിട്ടുകൊണ്ട് ടുറിസ്റ്റ് ഇന്റീരിയറുകളും സെർവ്വീസ് അർട്ട് ഗ്രാലറി എന്നിവ ഇതോടൊപ്പം ഉൾപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ട്.

കണ്ണൽ കാടുകൾ വ്യാപിപ്പിക്കുന്നതിന്റെ ഭാഗമായി നിലവിലുള്ള കണ്ണൽ കാടുകളുടെ അവസ്ഥയെപ്പറ്റി മനസ്സിലാക്കുവാൻ ഉത്തരവാദിത്വ ടുറിസ്റ്റത്തിന്റെ ഭാഗമായി സാരെവു നടത്തുകയുണ്ടായി. ഒന്നാം ഘട്ടം എന്ന നിലയിൽ 5000 കണ്ണൽ തത്കാൾ കുമരകത്തെ റിസോർട്ടുകൾ, ഹോട്ടലുകൾ, ഫോംഡേഷൻ, ഫാസ്റ്റ് ഫോട്ടുകൾ, കുമരകം ഗ്രാമപഞ്ചായത്ത് എന്നിവർക്ക് വിതരണം ചെയ്തു. തുടക്കത കുമരകം ഗ്രാമ പഞ്ചായത്തിലെ 16 വാർഡുകളിലും ദേശീയ താഴീലുറപ്പ് പദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കുമരകത്തിന്റെ ഉൾഭാഗത്തുള്ള കനാൽ പ്രദേശങ്ങളിൽ കണ്ണൽ തത്കാൾ നടപ്പിടപ്പിക്കുന്നുണ്ടായി. ഇതിന്റെ പരിപാലനം അതുകൂടി വാർഡുകളിലെ കുടുംബങ്ങളിൽ മുണ്ടുകളും ഏൽപ്പിച്ചു തുടക്കത ഉത്തരവാദിത്വ ടുറിസ്റ്റത്തിന്റെ ഭാഗമായി ലോക പരിസ്ഥിതി ദിനമായ ആജിൻ 5-ന് കണ്ണൽ വനവത്കരണം, കണ്ണൽ കുടുംബം എന്നിവയെപ്പറ്റി അവമോധന ചീരുന്നുകളും കണ്ണൽത്തെ വിതരണവും നടത്തി വരുന്നു.

### ശ്രീപാർശ്വ 7 (വൺസിക 15)

കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ ആരുന്തയിച്ച് ഉപജീവനം നടത്തുവർക്ക് മറ്റ് ഉപത്രോഗിലുകളിലും വരുമാനം ലഭിക്കുന്ന സ്ഥിരം സംരംഭങ്ങളിലും പരിശീലനമുണ്ട് മുതൽക്കൂടിന് സാമ്പത്തിക സഹായവും നൽകുന്ന പദ്ധതികൾ ആരുന്തയാം ചെയ്യുന്നതിനും നടപ്പിലാക്കുന്നതിനും സഹിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

### വനം വന്മാരീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

Community Reserve ആയി പ്രവ്യാപിപ്പിച്ചുള്ള കണ്ണൽ പ്രദേശങ്ങളിൽ Community Reserve Management Committee-യുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ ആരുന്തയിച്ച് ഉപജീവനം നടത്താവരെ ഉൾപ്പെടുത്തി നിയന്ത്രിത തോതിൽ ഇക്കൊ ടുറിസം പ്രപാഗ്രാഫുകൾ നടത്തുന്നതിനെ സംബന്ധിച്ച് പഠിച്ച് വരുന്ന കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ ആരുന്തയിച്ച് ഉപജീവനം നടത്തുന്നവർക്ക് വരുമാനം ലഭിക്കുന്നതെവിയായതിൽ സോസ്യൽ ഫോറസ്റ്റ്

വിഭാഗം കണ്ണൻ ചെട്ടികളുടെ ഉൽപ്പാദനം, വിതരണം, നടപ്പെതകളുടെ പരിരക്ഷണം എന്നിവ നടത്തി വരുന്നു. ഇതുവരെത്തിൽ കുലംബി, വള്ളിക്കുന്ന് കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വീസ്സ് 2016-17 മുതൽ 2025-26 വരെയുള്ള മാനോജ്ഞമന്ത്രം പൂർണ്ണ പ്രത്യക്ഷനു നടപടി പുരോഗമിച്ച് വരുന്നു.

### ശിപാർഡ് 8 (വണ്ണിക 16)

തീരുമുഖ സംരക്ഷണത്തിന് ദീർഘകാലം തുകയുണ്ടായി കടക്കിയിരുന്നിരിക്കുമ്പാം. കുലംബുകൾ ചെറുക്കാനായി കോടിക്കണക്കിന് അപ ചെലവാക്കി കരികളുകൾ കടലിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്ന റിതയാണിൽ, കരികൾ ഭിത്തിയും വലിപ്പമേറിയ കല്ലുകൾ തീരുത് വിതയിൽ ആടക്കുന്നതിന് ഒരു കിലോ മീററിന് ഏകദേശം മൂന്ന് കോടിയോളം അപ ചെലവുള്ളതായി കണക്കാക്കപ്പെടുന്നു പ്രത്തി, കുലംബുകൾ ഉണ്ടാകുന്ന ഭാഗങ്ങളിലെല്ലാം തന്ത്രാധ ശൈലിയിൽ ഒഴുവു പ്രതിരോധം സ്വീകരിക്കുന്നതായി നമ്മൾ കാണാം. കണ്ണൻകാടുകൾ നശിപ്പിക്കപ്പെടാതെ മുഖ്യമായ കുലംബുകൾ ഉണ്ടാകുന്നില്ല ഇടക്കുന്ന കണ്ണലുകളെ മറികടന്ന സുനാമിത്തിരക്കൾക്ക് പോലും നാശംവിതയുണ്ട് കഴിഞ്ഞിന്നില്ലായെന്നത് യാമാർത്ഥമാണ്. തീര സംരക്ഷണത്തിന് കരികൾ ഭിത്തിക്ക് പകരമായി കണ്ണൽവന്നാൽ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നാണെങ്കിൽ, ചെലവ് കുറയുമെന്ന് മാത്രമല്ല പല പാരിസ്ഥിതിക പ്രൂഢിയാണെങ്കിലും പരിപാലനാക്കയും സമിപവാസികൾക്ക് കണ്ണൻകാടുകളിൽ നിന്ന് വിരുക്ക്, തുന്ന്, മെഴുക്, ഔഷധങ്ങൾക്ക് എന്നിവ ഉണ്ടാക്കുയും ചെയ്യും. തീരതെ കണ്ണൻകാടുകൾ വിവിധയിനം മത്സ്യങ്ങൾ, ആമകൾ എന്നിവയുടെ വളർച്ചയും അനുത്തല സാഹചര്യമായുള്ള ചെയ്യുന്ന വെലിയേറു വേലിയിടക്കണ്ണളിൽ തീരങ്ങളിൽ അടിയുന്ന ഏകജീവമല്ലോ നമ്മുടെ മലബാലിപ്പുത വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് സഹായിക്കുയും ചെയ്യും. വിദേശ രാജ്യങ്ങളിൽ കണ്ണൽ വന്നാലും സ്വീച്ച് തീര സംരക്ഷണം നടപ്പിലാക്കുന്നതായി സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്ന സാമ്പ്രദായ വനവൽക്കരണം പരിപാടിയുടെ ഭാഗമായി ഇന്പുകാളിത്തത്തോടെ കുലംബുകൾ ഭീഷണിയുള്ള തീരങ്ങളിൽ തീരപ്പേശങ്ങളിൽ കണ്ണൻകാടുകൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുയും സന്നദ്ധത്തിനു സഹായത്തോടെ സംരക്ഷിക്കുയും ചെയ്യുന്നതിന് വന്നുവെച്ച് നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതാണ്. കേരളത്തിൽ തുകയുണ്ടായ കുലംബുകൾ ഭീഷണിയുള്ള തീരങ്ങളിൽ പരിശോധനാടിസ്ഥാനത്തിൽ കണ്ണൽ വന്നാലും സ്വീച്ചിക്കുന്നതിന് നടപടികൾ സ്വീകരിക്കാം സമിതി ശിപാർഡ് ചെയ്യും.

### വനം വന്നുജിവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

വനം വകുപ്പ് സൗഖ്യത്തോടൊപ്പി വിഭാഗം വഴി നടപ്പിലാക്കി വരുന്ന ഫരിത, തീരം പദ്ധതി വഴി സുനാമി റിപാബ്ലിറേഷൻ പ്രോഗ്രാമിൽന്ന് ഭേദഗതി 2.65 ഫറക്കുർ തീരപ്പേശത്ത് കണ്ണൽക്കാടുകൾ വച്ച പിടിപ്പിക്കുകയും തെരകൾ വിതരണം ചെയ്യുകയും ചെയ്യും. സാമ്പ്രദായ വനവൽക്കരണത്തിന്റെ ഭാഗമായി സോഷ്യൽ മോറന്റി വിഭാഗത്തിന്റെ

നേത്രപ്രതിൽ സന്നദ്ധ സംരക്ഷകൾ തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങൾ വിദ്യാഭ്യാസ സ്ഥാപനങ്ങൾ എന്നിവരുടെ പ്രകടപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും കണ്ണൻ ചെടികളുടെ ഉൽപ്പാദന വിതരണം, നട തെതകളുടെ പരിരക്ഷ എന്നീവ നടത്തിവരുന്നു.

### ശിപാർശ 9 (വണ്ണിക 19)

കണ്ണൻ വനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് നിലവിലുള്ള നിയമങ്ങൾ അപര്യാപ്തമാണെന്ന് കാണാം. വനസ്പതിക്കുന്നിയമം, പരിസ്ഥിതി സംരക്ഷണ നിയമം, തീരദേശ സംരക്ഷണിയമം എന്നിവയുടെ പ്രസ്താവ ഭാഗങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തി ഒരു സമഗ്ര നിയമം രൂപീകരിക്കേണ്ടത് അനുവദ്യമാണ്. Kerala Promotion of Tree Growth in Non Forest Area Act, 2005-ൽ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം കണ്ണലുകൾ സംരക്ഷിക്കപ്പെടുന്ന ഇതു നിയമപ്രകാരം കണ്ണലുകളെ നോട്ടിഹൈ ചെയ്തിട്ടുള്ള സെക്ഷൻ 6 പ്രകാരം സ്വകാര്യ മന്ത്രാഭിപ്രായിലും സിപിപ്പിക്കാൻ പാടില്ലാത്തതുമാണ്. എന്നാൽ മിനിഹൈക്കുർ വരെ മാത്രം വിസ്തൃതിയുള്ള കണ്ണലുകളുടെ ഉടമകളെ ഇതിൽ നിന്നും ഒഴിവാക്കിയിട്ടുണ്ട്. വലിയ കണ്ണൽക്കാടുകളെ നിലവിലുള്ള വനം നിയമങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വന്നു ജീവി സങ്കേതങ്ങളായോ നാച്ചണൽ പാർക്കുളായോ പ്രവ്യാഹിച്ച് കൂറിസം സാധ്യത പാരമാവധി പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതുമാണ് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

### വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

വിസ്തൃതി തുടർലുള്ള കണ്ണൽക്കാടുകളെ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം 1972 സെക്ഷൻ 18, 26 പ്രകാരം വന്യജീവി സങ്കേതങ്ങളായോ, അശീശ്യാദ്യാനങ്ങളായോ പക്ഷി സങ്കേതങ്ങളായോ പ്രവ്യാഹിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച വരുന്ന നിലവിൽ വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം 1972-ലെ 36 സി വകുപ്പ് പ്രകാരം കോഴിക്കോട് മലപ്പറം ജില്ലകളിലൂൾപ്പെട്ട 153,8415 ഹൈക്കുർ വരുന്ന കടലുണ്ടി, വള്ളിക്കുന്ന പ്രദേശം കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വൂയി സംരക്ഷിച്ചവരുണ്ട്. തുക്കൾ ജില്ലയിലെ ചാവക്കാട് താലുക്കിലെ ദേശമന്ത്യൂർ വില്ലേജിൽപ്പെട്ട 3,3853 ഹൈക്കുർ കണ്ണൽക്കാടുകൾ ഉൾപ്പെടുത്തി റവന്യൂ പുംഗമൻ ചേറുവ പക്ഷി സങ്കേതമായി പ്രവ്യാഹിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടി പരോഗമിച്ചവരുണ്ട്. എറണാകുളം ജില്ലയിൽ കണ്ണൽക്കാടുകൾ കാണപ്പെടുന്ന 2.74 ഹൈക്കുർ നിലവിൽ മംഗളവനം പക്ഷി സങ്കേതമായി സംരക്ഷിച്ച വരുന്നു. കോട്ടയം ജില്ലയിൽ കമരകത്ത് കണ്ണൽ വനങ്ങളെ സംരക്ഷിക്കുന്നതാടാപ്പം കൂറിസം പദ്ധതികളും നടത്തി വരുന്നു.

കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ സംരക്ഷണം ഉപൗക്കന്നതിനായി നിലവിലുള്ള Kerala Promotion of Tree Growth in Non Forest Areas Act 2005-ൽ വനം വകുപ്പ് ചില ഭേദഗതികൾ വരുത്തുന്ന കാര്യം സർക്കാർ പരിഗണനയിലുമാണ്.

ഹിപാർശ 10 (വണ്ണിക 21)

നഗര വികസനത്തിലേറ്റ് ഭാഗമായി കണ്ണൽ വനങ്ങൾ പെട്ടി നശിപ്പിച്ച് മുൻ ഉപയോഗിക്കുന്നതാണ് കണ്ണൽ വനസ്പതികളാം നേരിട്ടന് പ്രധാന ഭീഷണിയെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. നഗര വികസനത്തിലേറ്റ് ഭാഗമായിട്ടാക്കുന്ന അനുബന്ധ സൗകര്യങ്ങളായ റോഡ്, റൈറ്റിങ്ങ് എന്നിവയ്ക്ക് പേണിയും വഞ്ചതോതിൽ കണ്ണലുകൾ നശിപ്പിക്കുന്നതായി മനസ്സിലാക്കുന്നു. തുടാനെ തദ്ദേശവാസികൾ വിറക്കിം കാലിത്തിറ്റിപ്പും പേണിയും ഭോഗ്യകളുടെ നിർമ്മാണത്തിനായും കണ്ണലുകൾ നശിപ്പിക്കുന്ന കേരളത്തിൽ കണ്ണലുകൾ തുടലൊയ്ക്കും സ്വകാര്യവ്യഞ്ജികളുടെ ഉടമസ്ഥതയിലാണ് സ്വകാര്യത്തിലുള്ള കണ്ണലുകൾ നശിപ്പിക്കപ്പെട്ടപ്പോൾ ആയത് തടയുന്നതിന് മഹാപ്രദാനം നിയമങ്ങൾ നിലവിലില്ലാത്തത് നശിക്കരണത്തിലേറ്റ് തോത് വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതിന് ഇടയാക്കുന്നു. കണ്ണൽവനങ്ങൾ പെട്ടി നശിപ്പിച്ച് മറ്റ് തുച്ഛികായി ഉപയോഗിക്കുന്ന പ്രവണത തുടലൊയ്ക്കി കണ്ണൽവനങ്ങും അനിയന്ത്രിതമായ മണലുറ്റ്, ക്രമവാരത്ത്, മത്സ്യബന്ധനം എന്നിവയും കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ നാശത്തിന് വഴിയാക്കുന്നു. കണ്ണൽ പ്രദേശങ്ങളിൽ ധാരാളമായി അറവുശാലയിൽ നിന്നുള്ള മാംസാവശിഷ്ടങ്ങളും മറ്റ് മാലിന്യങ്ങളും നിക്ഷേപിക്കുന്നത് കണ്ണൽവനങ്ങൾക്ക് ദോഷകരമാണ്. മേൽപ്പറഞ്ഞ കാരണങ്ങളാൽ കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ വിസ്തൃതി അതിവേഗം കുറഞ്ഞുവരുന്നതായി സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. ആകയാൽ നിലവിലുള്ള കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ വിസ്തൃതി കുറയാതെ നോക്കുന്നതിനും അവയുടെ സംരക്ഷണത്തിനുമായി കേരള ഫോറസ്റ്റ് ആക്ടിന് സമാനമായ മഹാപ്രദാനം സ്വന്ധനമനിർമ്മാണം നടത്തുന്നതിന് സമിതി ഹിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

വനം വന്നുജീവി വകുപ്പ് സ്ഥിക്കപ്പെട്ട നടപടി

നിലവിലുള്ള കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ വിസ്തൃതി കുറയാതെ നോക്കുന്നതിനും സംരക്ഷണങ്ങൾക്കുമായി കേരള ഫോറസ്റ്റ് ആക്ടിന് സമാനമായി ദി കേരള പ്രിസർവേഷൻ ആണ്ട് വലുതുക്കൾ ഓഫ് മാൻഗ്രൂവ് ഫില്ട് പരിഗണനയിലാണ്. തുടാനെ സ്വകാര്യ വ്യഞ്ജികളുടെ കൈവശം ഇരിക്കുന്ന കണ്ണൽക്കാടുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും കണ്ണൽ ചെട്ടികളെ Specified trees വിഭാഗത്തിൽ ഉൾപ്പെടുത്താനുമായി Kerala Promotions of Tree Growth in Non Forest Areas Act, 2005-ൽ ഭേദഗതി വകുപ്പുനാ കാര്യം സർക്കാരിലേറ്റ് പരിഗണനയിലാണ്. ഈ ഭേദഗതികൾക്ക് നിയമ സാധ്യത ലഭിക്കുന്നതോടെ കണ്ണൽക്കാടുകൾ പെട്ടി നശിപ്പിക്കുന്നത് തടയാണും കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ വിസ്തൃതി കുറയാതെ നിലനിർത്തുന്ന സാധ്യക്കുന്നതാണ്.

ഹിപാർശ 11 (വണ്ണിക 22)

കണ്ണൽ വനങ്ങളിൽ മാലിന്യങ്ങൾ നിക്ഷേപിക്കുന്നത് നിയമമുല്ലം തടയുന്നതിനും കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ പ്രാധാന്യത്തെക്കുറിച്ച് യുവജനങ്ങളിൽ ഭോധ്യവൽക്കരണം

നടത്തുന്നതിനുമായി കണ്ണൽ വന്നസംരക്ഷണം പെട്ടെന്നും തലം മുതൽ പാറ്റപദ്ധതിയിൽ ഉൾപ്പെട്ടതുന്നതിനും പൊതുജനങ്ങളിൽ അവബോധം സൂക്ഷിക്കുന്നതിന് കണ്ണൽ വന്നമേഖലകളിൽ ബോധവൽക്കരണം പതിപ്പാടികൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

### വന്മ വന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

വന്മ വകുപ്പിൽ നേതൃത്വത്തിൽ നടത്തുന്ന പ്രക്രിയ പതം കൂദാക്കളിൽ പരിസ്ഥിതി ബോധവൽക്കരണത്തിനു പുറമെ കണ്ണൽ ചെടികളുടെയിച്ചും കണ്ണൽ അന്വണ്ടി സംസ്പദശി, കണ്ണൽക്കാടകളെ ആന്തരിക്കുന്ന ജീവജാലങ്ങൾ എന്നിവയെയെറിച്ചും കണ്ണൽ വന്മ സംരക്ഷണത്തിൽ പ്രാധാന്യത്തെക്കരിച്ചും അവ നേരിട്ടു പ്രദാനങ്ങളുടെയും കൂദാക്കളും കണ്ണൽക്കാടകളുടെയും സംസ്ഥാന ഒഴവവെവാഡിയും ഭോഗിയും ദോക്കുമെന്തിനിയുടെ പ്രദർശനങ്ങളും നടത്തി വരുന്നുണ്ട്. കണ്ണല്പുകളുടെ പ്രാധാന്യം വിശദമാക്കുന്ന ലാഭവേദ്യകൾ പ്രസിദ്ധീകരിക്കുകയും കണ്ണൽ വനങ്ങളിലേയും പതം യാത്രകൾ സംഘടിപ്പിക്കുന്നതിനും അവസ്ഥം നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു.

### ശിപാർശ 12 (വൺഡിക് 25)

കേരളത്തിലെ കണ്ണല്പുകളുടെ വിസ്തൃതി സംബന്ധിച്ച് സമഗ്രമായ പഠനം അടയന്നുമായി നടത്തേണ്ടതുണ്ട്. ജി.പി.എസ്. സംവിധാനം ഉപയോഗിച്ചും സാറ്റെലിറ്റ് സർവ്വേകളിലും കുറ്റുമ്പാസ്-2 മുംജർ (സംവിധാനം) നിലവിലും കണ്ണൽക്കാടകളിൽ വിസ്തൃതി സമയബന്ധിതമായി തുട്ടുമായി നിർണ്ണയിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിന് KFRI പോലുള്ള സ്ഥാപനങ്ങളെ ചുമതലപ്പെടുത്തുന്നും, വിസ്തൃതിയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പരമാവധി കണ്ണൽവനങ്ങളെ കുമ്മണ്ണി റിസർവ്വേകളായി പ്രവ്യാഹിച്ച്, സുരക്ഷിതമാക്കുന്നതിനും നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതിനും സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു. സ്വകാര്യ വ്യക്തികളുടെ കൈവശമുള്ള കണ്ണൽ പ്രദേശങ്ങൾ മതിയായ നഷ്ടപരിഹാരം നൽകി ഏറ്റുടുക്കുന്നതിന് വകുപ്പ് നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

### വന്മവന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

കേരളത്തിൽ നിലവിലുള്ള കണ്ണൽക്കാടകളെ സംബന്ധിച്ച് തുട്ടുമായ കണക്കെടുപ്പ്/സമഗ്രമായ പഠനം ജി.പി.എസ്. സംവിധാനം, സാറ്റെലിറ്റ് സർവ്വേ (0.8 മീറ്റർ റിസർവ്വേഷൻ കുറ്റുമ്പാസ്-2 മുംജർ സംവിധാനം) എന്നിവ ഉപയോഗിച്ചും നടത്തുന്നതിന് വിവിധ ശാസ്ത്ര സാങ്കേതിക സ്ഥാപനങ്ങൾ/എക്സാക്യൂക്യൾ എന്നിവിൽ നിന്നും പ്രാപ്നോസംബുദ്ധകൾ സ്വീകരിച്ചവരുണ്ട്. വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം 1972,

36 (ஸி) வகுப்பு பூகார் கோழிக்கோடு, மஹாராஷ்டிராவில் இல்லத்தில் உச்சபூஷ்ட 153.8415 ஹைகூர் பூர்வேஶம் கடவுள்ளி வழங்கப்படுகின்றன. கணமுனிஸ்ரி ரிஸ்தியூனிய டிபிகரிசீர் ஸஂகூக்ஷித்துவமனம்

### ஸிபாரிசு 13 (வள்ளிக 26)

களத்தில் ஸஂகூக்ஷமானத்தின் வார், வார்த்தை, தாழேசூரியங்களை ஸ்தாபிக்கப்பட என்றிவரை ஏதுகோபிபூரிசீபுத்து பூர்வத்தை அனிவாரமாக்கப்படுகின் ஸம்பந்தமாக மன்றிலும்கொண்டு, முழுவால் களத்தை வாய்ப்புறைஞ்சூழ்வதை உடம்புபொருவகாஶம் ஸஂவாயித்து வேவகர் செவ்விசீர் அங்கித்த வேவயானு பிரஸிவபூஷ்டத்துறைத்தின் ஸம்பந்தி ஸிபாரிசு செய்யுமா. களத்தில்பூரிக்கால் வழுப்பிகிழுப்பிக்கொண்டதின் கடங்கவருடி போலுத்து ஸ்தாபித்து ஸஂலாபங்களை பூமதலபூஷ்டத்தைமன்ற ஸமிதி ஸிபாரிசு செய்யுமா.

### தாழேசூரியங்களை(கடி.ஏ.) வகுப்பு ஸிகிரிசு நகபடி

களத்தில் ஸஂகூக்ஷமானத்தினானு ஸ்தாபித்து களத்தில்பூரிக்கால் லக்ஷ்மாகளியாகி கடங்கவருடி ஸஂலாபங்கா ஸாவியாக வசி ஸாலூமாய பூர்வஞ்சூழ்விலும்பூ. களத்தில்பூரிக்கால் நடுப்பிகிழுப்பிக்கொண்டதினாலும் பூமதல ஏதுர்த்துக்கால் தழுவாக்கொண்டு கடங்கவருடி எட்டிகிழுக்கிவர் யயிரக்குர் ஸ்தாபிக்கால் அனிவாரிசித்தை ஏல்லா ஜில்லக்குலிலும்போன்று ஹோரைஸி அஸிஸ்டாந்து ஹோரைஸ் களத்தில்வேற்றுமாக்கட நேற்றுத்தைக்கில் வார்த்தை ஸ்தாபித்து அயித்துக்கொட்ட ஸ்தாபிக்காலத்தை களத்தில் பூர்வஞ்சூழ்வு கிராமத்தை அவிரங்கி விவரம் சேவரிசீ பிரஸிவபூஷ்டத்தைவுக்கொண்டுகொண்டு களத்தில்பூரிக்கால் வழு பிகிழுப்பிக்கொண்டதின் கடங்கவருடி போலுத்து ஸஂலாபங்களை பூமதலபூஷ்டத்தைவுக்கொண்டுகொண்டு வார் வகுஜிவி வகுப்பு அகிப்பாயபூர்விக்குள். ஆயத்தின்றி அகிப்பாய்க்காலத்தின் ஏல்லா ஜில்லக்குலிலும்போன்று ஹோரைஸி அஸிஸ்டாந்து ஹோரைஸ் களத்தில்வேற்றுமாக்கட நேற்றுத்தைக்கில் வார்த்தை பயன்படுத்துதல் அயித்துக்கொட்ட ஸ்தாபிக்காலத்தை களத்தில் பூர்வஞ்சூழ்வு கிராமத்தை அவிரங்கி விவரம் சேவரிசீ பிரஸிவபூஷ்டத்தை முறையும் களத்தில் ஸஂகூக்ஷமானத்தினானு ஸ்தாபித்து லக்ஷ்மாகளை முறையும் களத்தில்பூரிக்கால் வழு பிகிழுப்பிக்கொண்டதினானு 14-7-2015-லெ ஸ.உ.(ஏந்துபோடு) நா. 235/2015/தாஸபெ. உத்தரவு பூகார் கடங்கவருடியை பூமதலபூஷ்டத்தை உத்தரவாயிக்குள். உத்தரவின்றி பகுப்பு அனாபொய்மாயி சேர்த்திக்குள்.

### வார் வகுஜிவி வகுப்பு ஸிகிரிசு நகபடி

களத்தில் ஸஂகூக்ஷமானத்தின் ஸ்தாபிக்காலின்றி விவிய ஸிபுர்சுக்கமர்த்துக்கை ஏதுகோபிபூரிசீகொள்ளுத்து பூர்வத்தை அனிவாரமானு பூர்வஞ்சூழ்வு கிராமத்தை பூமதலபொருவகாஶம் ஸஂவாயிசீ வேவகால் செவ்விக்கொண்டதின் தாழேச் சுயங்களை ஸ்தாபிக்கப்படுத்துவதை வேல்லிருப்பது 2004 அனாபொசீ கேந்த ஸஂபந்தம் ஜெவவெவியை ஹோல்லா தாழேசூரியங்களை

സ്ഥാപനങ്ങളിലും ബന്ധാദ്യവൈദികൾ മോൺട്രീൽഗ് കമ്മറ്റിക്സ് (ബി.എം.എ.) ഫോറിക്ടിച്ച് People Biodiversity Register തയ്യാറാക്കി വരുന്നു. ഇതിൽ നിന്നും കണ്ണൻ വന്നണ്ണഭട ഉടമസ്ഥാവകാശം സംബന്ധിച്ച് ആധികാരിക രേഖ തയ്യാറാക്കാൻ കഴിയുന്നതാണ്. വിപുലമായ തോതിൽ കണ്ണൽ ചെടികൾ വച്ച പിടിപ്പിക്കുന്നതിന് വന്ന വകുപ്പിലെ സോസ്യൽ ഹോസ്റ്റീ വിഭാഗത്തിനെ കൂടാതെ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ മേൽനോട്ടത്തിൽ മഹാത്മാഗാന്ധി ദേശീയ തൊഴിലുപ്പ് പദ്ധതി (MGEREGS)യിൽ ഉൾപ്പെടുത്തി കണ്ണൽത്തെകൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതിന് പദ്ധതികൾ തയ്യാറാക്കുന്നതിനും കുടംബങ്ങൾ CDS, ADS തലത്തിൽ ദോധാരിക്കരണം നടത്തുന്നതിന് കുടംബങ്ങളിൽ ഏൽപ്പിക്കുന്ന കാര്യവും പരിഗണിച്ചുവരുന്നുണ്ട്.

### ശ്രീപാർശ്വ 15 (വണ്ണിക 28)

അശാസ്ത്രീയമായ ചെമ്മീൻ വളർത്തൽ കണ്ണൽക്കാടുകൾക്ക് ഭീഷണിയാണെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്നു. മണ്ണവും, അനധികൃത കൈമുള്ളും, തൊണ്ടഭക്കൽ എന്നീവയും കണ്ണൽക്കാടുകൾക്ക് ഭീഷണിയാണ്. ആകയാൽ ഇതുവരെ ഭീഷണികളിൽ നിന്നും കണ്ണൽക്കാടുകളെ രക്ഷിക്കുന്നതിന് ആവശ്യമായ നടപടികൾ സ്വീകരിക്കുന്നതോടൊപ്പം തദ്ദേശവാസികളെ ഇതുവരെ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭോഷ്യവഞ്ചികൾ സംബന്ധിച്ച് ദോധാരിക്കരണം നടത്തുന്നതിനും സമിതി ശ്രീപാർശ്വ ചെയ്യുന്നു.

### മത്സ്യബന്ധന തുറവ വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

കണ്ണൽക്കാടുകൾ നശിപ്പിച്ച് ചെമ്മീൻ വളർത്തുന്നത് പ്രിഷറിസ് വകുപ്പിൽ മുൻപുള്ള ശാസ്ത്രീയമായ ചെമ്മീൻ വളർത്തൽ മാതൃമാണ് വകുപ്പ് ഗ്രോസ്സാഫ്പിൾക്കുന്നത്. കണ്ണൽക്കൾ തന്ത്ര മത്സ്യങ്ങളുടെ നിലനിൽപ്പിന് ആവശ്യാടകക്കായതിനാൽ അവ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികളാണ് വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ചുവരുന്നത്. കണ്ണൽ സുരക്ഷണാത്മികളും ഭോഗാധി കൊല്ലം ജില്ലയിൽ അംഗീകാരിക്കായലിക്കും തീരത്ത് കണ്ണൽ വനവത്കരണം നടത്തുന്നതിനുള്ള 7.62 ലക്ഷം രൂപരുടെ പദ്ധതി പ്രിഷറിസ് വകുപ്പ് നടപ്പാക്കി വരുന്നു.

### റവന്യൂ വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

അനധികൃത മണ്ണവും തദ്ദേശനായി ജില്ലാതലത്തിലും റവന്യൂ ഡിവിഷണൽ ഓഫീസറുടെ മേൽനോട്ടത്തിലും താല്പര്യം തലത്തിലും സ്ഥാപിക്കി പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. അനധികൃത മണ്ണവും കണ്ണൽത്തിയാൽ കേരള നദീതിര സംരക്ഷണാഭ്യം മണൽ വാരൽ നിയന്ത്രണാഭ്യം നടപടി പ്രകാരം നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു. റവന്യൂ വകുപ്പിൽ നിഷ്പിച്ചുമായ 9 നദികളാഴിക്കയില്ലെ എല്ലാ നദിപുറംപോക്കകളും കായൽ, തോട്ട് പുറങ്ങുവാങ്കളും 1994-ലെ കേരള പണ്ഡാധനത്ത് രാജ് നിയമം വകുപ്പ് 218 പ്രകാരം

ബന്ധപ്പെട്ട തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ സമാപനങ്ങളിൽ നിക്ഷീപ്പിച്ചാണ്. പരബ്രഹ്മത്ത് റാജ് പട്ടം 169 പ്രകാരം ടി പ്രദേശങ്ങളിലെ കുറ്റും ഒഴിപ്പിക്കേണ്ടത് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സമാപനത്തിൽ ചുമതലയാണ്. റവന്യൂവിലുള്ള നബീപറംപോക്കിലെ കുറ്റും 1957-ലെ കേരള ഭ്രസ്സംരക്ഷണ നിയമ പ്രകാരമുാം, 2009-ലെ ഭേദഗതി നിയമത്തിൽ അടിസ്ഥാനത്തിലും, ഒഴിപ്പിക്കേണ്ടതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ചുവരുന്നു.

#### പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ് സർക്കരിച്ച നടപടി

- കണ്ണൻകാടുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിൽ ആവശ്യകത സംബന്ധിച്ചുള്ള അവബോധം അനഞ്ചലിൽ ഉള്ളവകന്നുനിന്നായി ബി.എം.സി. മുവേന പ്രചാരണം നടത്തുവാൻ ജില്ലാ കോ-ഓർഡിനേറ്റർമാർക്ക് ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.
- കണ്ണൻകാടുകളുടെ ജൈവവൈവിധ്യം മനസ്സിലൂടുക്കുന്ന 'Mangroves of Kerala' എന്ന ഒരു കൈപ്പസ്ഥിക്കം ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.
- കണ്ണൻകാടുകളും സംബന്ധിക്കുന്ന ലാലുദരവകൾ ജൈവവൈവിധ്യ ബോർഡ് പ്രസിദ്ധീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

അശാസ്ത്രിയമായ റിതിയിലുള്ള ചെമ്മിൻ തൃപ്പി നികത്സാഹപ്പെട്ടതുകയും പ്രതികൾ അനുകൂലമായ റിതിയിലുള്ള ചെമ്മിൻ തൃപ്പി ഫ്രാത്സാഹിപ്പിക്കുന്നതിനും നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്:

തൊണ്ടഴിക്കൽ കണ്ണൻകാടുകൾക്ക് ടൈംസിയാണ്: കണ്ണൻചൗടികൾ ഇല്ലാത്ത തടങ്കൾ. മാത്രം ശാസ്ത്രിയമായ റിതിയിൽ തൊണ്ടഴിക്കുന്നതിന് ഫ്രാത്സാഹിപ്പിച്ചാൽ മതിയെന്നും നിർദ്ദേശം നൽകുന്നതിന് തിരുമാനിച്ചിട്ടുണ്ട്.

#### വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് സർക്കരിച്ച നടപടി

ഗവൺമെന്റിൽ പരിശീലനയിലിരുന്ന "ടി കേരള ഭ്രസ്സംരക്ഷണ ആസ്സ് ഫ്രാടുകൾ ഓഫ് മാൻഗ്രോവ് ബിൽ" നിയമമാക്കുന്ന മുറ്റ് ആ നിയമത്തിലെ സെക്ഷൻ 3 പ്രകാരം (Vesting of Mangroves in the State (1) on the date of Commencement of this Act all mangroves in the State rest with the State of Kerala) കേരളത്തിലെ കണ്ണൻകാടുകൾ ഗവൺമെന്റിൽനിന്നുതായി മാറ്റും. അങ്ങനെ കണ്ണൻ പ്രദേശങ്ങളിൽ മാലപ്പുറം അനുയിത്ത കെയ്യുറം മും സശീകരണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മുതലായവ Kerala Forest Act 1961, Forest Conservation Act, 1980 എന്നിവ ഉപയോഗിച്ച് മലപ്പുറമായി തകയാറുന്നതാണ്. വനം വകുപ്പിലെ സോഷ്യൽ ഫോറസ്റ്റ് വിഭാഗം വഴി

കണ്ണൻകുടകൾക്ക് ശിമണി ഉയർത്തുന്ന അംഗങ്ങളൈയായ ചെമ്മീൻ വളർത്തൽ മണ്ണപ്പ്, അനധികൃത കയ്യേറ്റം, നിർമ്മാണ പ്രവർത്തനങ്ങൾ, തൊണ്ടുകൾ, മാലിന്യ നിക്ഷേപങ്ങൾ തുടങ്ങിയ പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ ഭോഷ്യമലങ്ങൾ സംബന്ധിച്ച ബോധവൽക്കരണം പരിപാടികൾ ഡോക്യുമെന്റി പ്രദർശനം എന്നിവ നടത്തിവരുന്നു.

#### ശിപാർശ 16 (ഖണ്ഡിക 29)

കണ്ണൻവനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന വിഭവങ്ങളുടെ അമിത ഉപഭോഗം തകയുന്നതിനും അതിലുടെ കണ്ണൻവനങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനുമുള്ള സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

#### വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

ഒരു പ്രസർവേഷണ ആൻഡ് പ്രോട്ടക്ഷൻ ഓഫ് മാൻഗ്രോവ് ബിൽ, വനം വകുപ്പ് ദേശത്തി നർദ്ദേശിച്ചിട്ടുള്ള Kerala Promotion of Tree Growth in Non Forest Areas Act, 2005 എന്നിവ പ്രാബല്യത്തിൽ വരുന്നതോടെ കണ്ണൻ വനസ്പതക്ഷണവും, കണ്ണൻ വനങ്ങളിൽ നിന്നും ലഭിക്കുന്ന വിഭവങ്ങളുടെ അമിത ഉപഭോഗം തകയല്ലെം സാധിക്കും.

#### ശിപാർശ 17 (ഖണ്ഡിക 30)

സ്വകാര്യ ഭൂമിയിൽ തെക്കൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നതിന് വകുപ്പ് നൽകിവരുന്ന തുക ഏക്കരിന് 4,000 അപയനന്ത് വളരെ കുറവാണെന്ന് സമിതി മനസ്സിലാക്കുന്ന ഇപ്രകാരം നൽകിവരുന്ന മുൻസിപ്പിൾ കാലോചിത്വായി ഉയർത്തുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നുമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു. കണ്ണൻതെക്കൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ തുരിത്തപൂർത്തുനാമെന്നും ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

#### വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

കണ്ണൻ തെക്കൾ ഉൽപ്പാദിപ്പിച്ച് പൊതുജനങ്ങൾക്ക് വിതരണം ചെയ്യുന്നതിനായി സോഷ്യൽ ഫോറസ്റ്റ് വിഭാഗം മുഖ്യ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്. സ്വകാര്യ ഭൂമിയിൽ കണ്ണൻ ചെടികൾ വച്ചു പിടിപ്പിക്കുന്നതിന് വരുന്ന (4000 അല്ലെങ്കിൽ) തുക വർദ്ധിപ്പിക്കുന്ന കാര്യം പരിശോധിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നു.

#### ശിപാർശ 18 (ഖണ്ഡിക 31)

നിലവിലുള്ള വനം നിയമങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ കണ്ണൻ വന പ്രദർശനങ്ങളെ വന്യജീവി സങ്കരങ്ങളായോ ജൈവവൈവിധ്യ നാശണങ്ങൾ പാർക്കുളായോ പ്രവ്യാഹിക്കുന്നുമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു. പാർിസ്ഥിതികമായി അതിലോലവും

നാമാവശ്യക്കാരിയിൽക്കാണ്ടിരിക്കുന്നതുമായ ആവാസ വ്യവസ്ഥയുടെ സത്തുലിതാവസ്ഥയ്ക്ക് കോട്ടും തട്ടാൽ വിധിത്തിൽ സ്വിനോദസംഖ്യാര സാധ്യത സംബന്ധിച്ച് പഠം നടത്തി ആവശ്യമായ നടപടി സ്വീകരിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

### വന്മ വന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം 1972 സെക്കണ്ട് 36 നി പ്രകാരം കഡലുണ്ടിവളിക്കുന്ന കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ് ഗ്രോംഗൾച്ചിട്ടുണ്ട്. വന്യജീവി സംരക്ഷണ നിയമം 1972 സെക്കണ്ട് 18, 26 എ. പ്രകാരം തുറസ് ജില്ലയിൽ ചേറുവാ പക്ഷിസങ്കേതം ഗ്രോംഗൾക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച വരുന്നു എറണാകുളം ജില്ലയിൽ മംഗലവന്മാ പക്ഷിസങ്കേതം 2004 മുതൽ പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു. കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ്വുകളിൽ കമ്മ്യൂണിറ്റി റിസർവ് മാനേജ്മെന്റ് കമ്മറ്റികളുടെ മേൽനോട്ടത്തിലും മറ്റ് സംരക്ഷിത മേഖലകളിൽ വന്മ വകുപ്പിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിലും ഭൂസം ഫ്രാഗ്രാഫുകൾ ആവശ്യമായും സത്തുലിതാവസ്ഥയ്ക്ക് കോട്ടും തട്ടാൽ വിധിത്തിൽ നടത്തിവരുന്നുണ്ട്.

### ശിപാർശ 19 (ബണ്ണിക 32)

നബികളുടെയും തോട്ടകളുടെയും വശങ്ങളിലെ മൺറിയൂനത്തുമുലം കണ്ണൽചൂട്ടികൾ നബിപ്പിക്കുപ്പുടുന്നു. തുടർന്നുന്നതിന് നബികളുടെയും മറ്റും തിരമുഖങ്ങളാളിൽ ദിന്തികൾ കെട്ടി കണ്ണൽചൂട്ടികൾ സംരക്ഷിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

### വന്മ വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

കേരള നബിതീര സംരക്ഷണവും മണ്ണൻ വാരൽ നിയന്ത്രണ നിയമവും 2001, 2002-ലെ അനുബന്ധ ചട്ടങ്ങളിലെ വ്യവസ്ഥകൾ പ്രകാരം നബിതീരങ്ങൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് വിവിധ പ്രസ്തതികൾ നടപ്പിലാക്കി വരുന്നുണ്ട്. തുടക്കത് "പുഞ്ച മുതൽ പുഞ്ച വരെ" എന്ന പദ്ധതി പ്രകാരം നബിതീരങ്ങൾ മൺറിയൂന് നശിച്ച് പോകാതെ ചെടികളും ഫലപ്രൂഷങ്ങളും വച്ച് പിടിപ്പിച്ച് മനോഹരമാക്കുന്ന പ്രസ്തതികൾ ഗ്രൂപ്പ് നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

വന്മ വകുപ്പിൽ നിന്നുള്ള മറ്റപടി പരിഗണിച്ചു സമിതി കണ്ണൽക്കാട്ടകൾ ഫലപ്രൂഷമായി സംരക്ഷിക്കുപ്പുടുന്നതിനും, കണ്ണൽക്കാട്ടകൾക്ക് ലീംഗണിയാക്കുന്ന തരത്തിലുള്ള പ്രവർത്തനങ്ങൾക്കെതിരെ കർശന നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നതിനും പദ്ധതിയും അംഗീകാരം ഫലപ്രൂഷമായി വിനിയോഗിക്കണമെന്നും പുഞ്ച മുതൽ പുഞ്ച വരെ പദ്ധതി പ്രകാരം സ്വീകരിച്ച നടപടികളെ സംബന്ധിച്ച് അവലോകനം നടത്തി കണ്ണൽക്കാട്ടകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടത് അനിവാര്യമാണെന്നും അംഗീകാരം പ്രായപ്പെട്ടു.

### പരിസ്ഥിതി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

നദികളുടെയും തോട്ടുകളുടെയും വശങ്ങളിൽ കരികൾ ഭിത്തി നിർമ്മിക്കുക എന്നത് ശ്രമകരമായ ജോലിയായതിനാൽ നദികളുടെയും തോട്ടുകളുടെയും വശങ്ങളിലെ മണ്ണ് വാരൽ നിയന്ത്രണപ്പെടുത്തുന്നതിനും സ്വാഭാവിക ജൈവവേലി സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും ജൈവവൈവരിയും ബോർഡ് ബന്ധപ്പെട്ടവർക്ക് നിർദ്ദേശം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

### വനം വന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

കണ്ണൻ ചെടികളുടെയും കണ്ണൽ അവാഡാസ സസ്യങ്ങളുടെയും വേരുകൾ നദികളുടെയും തോട്ടുകളുടെയും വശങ്ങളിലെ മണ്ണിനെ തടസ്തുനിർത്തുകയും മണ്ണിടപ്പിൽ തടയുകയും ചെയ്യും. ഇതിനാൽ പ്രത്യേക ഭിത്തികൾ കെട്ടി കണ്ണൽ ചെടികൾ സംരക്ഷിക്കാതെ കണ്ണൽ ചെടികളുടെ നിലനിൽപ്പിന് ഭീഷണിയും അതിന്റെ സ്വത്തു വ്യാപനത്തിനും നീർവാർച്ചയും തടസ്തുപുമാണ്.

### ശിപാർശ 20 (ബണ്ടിക് 33)

കണ്ണലുകളുടെ പ്രാധാന്യങ്ങളുടെ വിദ്യാർത്ഥികൾക്കും പൊതുജനങ്ങൾക്കും അവബോധം സ്വീകരിക്കുന്നതിനായി പ്രത്യേക പഠന കൂടുപുകൾ സംഘടിപ്പിക്കുകയും ഡോക്യുമെന്റീകളിലും മറ്റൊക്കെയും പ്രത്രിശിപ്പിക്കുകയും ഉദ്യോഗവുമായുമായാൽ വഴി സംബന്ധിക്കുന്ന നൽകകയും സൂചി-കോളേജ് സിലബസുകളിൽ ഇതു സംബന്ധിച്ച വിവരങ്ങൾ ഉൾപ്പെടുത്തുകയും ചെയ്യണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യും.

### വനംവന്യജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

വനം വകുപ്പ് നടത്തുന്ന പ്രക്രയി പഠന കൂടുപുകളുടെ ഭാഗമായി കണ്ണൽക്കാടുകളുടെ പ്രാധാന്യത്തുക്കരിച്ചും അവാദ ആന്തരിക്കായി നിലനിൽക്കുന്ന ജീവജാലങ്ങളെ കരിച്ചും അവാദ ആവാസ വ്യവസ്ഥയും ഭീഷണിയുയർത്തുന്ന മണ്ണാലിപ്പ് കണ്ണൽ വനങ്ങളുടെ നശീകരണം തുടങ്ങിയ കാര്യങ്ങളുടെ ഉദ്ദേശ കൂടുതലും കേരള ജൈവ വൈവിധ്യ ബോർഡ് തയ്യാറാക്കിയ ഡോക്യുമെന്റീകളുടെയും പ്രാഥ്രികവും വനം വകുപ്പ് നടത്തിവരുന്നാണ്. ഈത് സൂചി-കോളേജ് പഠന പദ്ധതിയുടെ ഭാഗമാക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ വിദ്യാഭ്യാസ വകുപ്പുമായി സഹകരിച്ച് നടപ്പാക്കി വരുന്നു.

### ശിപാർശ 21 (ബണ്ടിക് 34)

കണ്ണൽ സംരക്ഷണ പദ്ധതി വ്യാപനത്തിന് ബന്ധജീവിൽ തുടക്കൽ തുക അനവാദിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്ന ഏറ്റവും തുടക്കൽ കണ്ണൽ നിലനിൽക്കുന്ന കണ്ണൽ ജീലൂതിൽ കണ്ണൽ പഠന കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കണമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

### വന്നുംവന്നുജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

കണ്ണൽ സംരക്ഷണ പദ്ധതി വ്യൂപനത്തിന് ബന്ധജീവിൻ ശുട്ടൽ തുക അനുവദിക്കുന്ന കാലും സർക്കാർ പരിശോധിച്ച വരുന്ന എറ്റവും ശുട്ടൽ കണ്ണൽ നിലവിൽക്കുന്ന കണ്ണൽ ജീലിയിൽ വന്നും വകുപ്പിന്റെ നേതൃത്വജീവി കണ്ണൽ പഠന കേന്ദ്രം ആരംഭിക്കുന്നതിനുള്ള നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച വരുന്നു.

### ശിപാർശ 22 (ബണ്ടിക് 35)

തീരദേശ നിയമത്തിന്റെയും വനസ്പംരക്ഷണ നിയമത്തിന്റെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ കണ്ണൽ സർപ്പിക്കുന്നവർക്കെതിരെ നടപടി സ്വീകരിക്കുകയും കേസ്പുകൾ ജീലിയും ചെയ്യുകയും വേണാമെന്ന് സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്ന കോഡും സോണ് അനോറിറ്റിക് ശുട്ടൽ അധികാരങ്ങൾ നൽകുന്നാമെന്നും സംരക്ഷിത മേഖലകളിൽ പട്ടാളിംഗ് സംബിധാനം ഫൂർപ്പുട്ടത്താമെന്നും ഹോറസ്സ് ഇൻഡിജൻസ് സൈൽ ശക്തമാക്കുന്നാമെന്നും സമിതി ശിപാർശ ചെയ്യുന്നു.

### വന്നുംവന്നുജീവി വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

Kerala Coastal Zone Management Authority Circular No. 353/A2/12/KC ZMA/S&TD 7-3-2014 മുന്നേ അതാവ് ജീലി കളക്കുർമ്മാർകൾ അവയുടെ അധികാര പരിധിയിൽ വരുന്ന കണ്ണൽക്കാടുകൾ സംരക്ഷിക്കുന്നതിനും അതിന് ഭംഗം വരുത്തുന്നവർക്കെതിരെ Environment Protection Act, 1986 Section 19 പ്രകാരം നടപടിയുടുക്കുന്നതിനും അധികാരം നൽകിയിട്ടുണ്ട്.

ദേഹത്തികളോടെ Kerala Protection of Tree Growth in Non Forest Areas Act, 2005 നിലവിൽ വരുന്ന മുറ്റു് കണ്ണൽ ചെടികൾ specified tree നിശ്ചയത്തിൽ പരിക്കയും സ്വകാര്യവ്യഞ്ജികളുടെ കൈവശം ഇരിക്കുന്ന കണ്ണൽക്കാടുകൾ സംരക്ഷിക്കാൻ സാധിക്കുകയും ചെയ്യും. കേരള പ്രീസർവേഷൻസ് ആർട്ട് ഗ്രാന്റക്ഷൻ ഓഫ് മാൻഗ്രോവ് ബിൽ 2014-ൽ ദേഹത്തികൾ നിലവിൽ വരുന്നതോടുകൂടി Wild life (Protection Act, 1972)-എ പരിരക്ഷയും ലഭിക്കും. കണ്ണൽ വനങ്ങളുടെ നശീകരണം സംബന്ധിച്ച് വന്നും വകുപ്പിന്റെ ടെറിട്ടോറിയൽ ഡിവിഷൻകൾ സോജ്യുൽ ഹോറസ്സ് ഓഫീസുകൾ ജീലി സോജ്യുൽ ഹോറസ്സ് ഓഫീസുകൾ, ഹോറസ്സ് ഇൻഡിജൻസ് സൈൽ ഫൂർപ്പുട്ടത്താമെന്നും വഴി ലഭിക്കുന്ന പരാതികളിൽ നിയമ നടപടികൾ സ്വീകരിച്ച വരുന്നു.

അഭ്യർത്ഥം III

ശിപാർഡികളിനെ സർക്കാർ സ്വീകരിച്ച നടപടികളിൽ  
അന്തരെ നടപടി ആവശ്യമുണ്ടോ

ശിപാർഡ് 14 (വൺസിക് 27)

തിരഞ്ഞെ സംരക്ഷണ നിയമം കാര്യക്ഷമമായി നടപ്പിലാക്കേണ്ടതിന് നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതിനും പ്രക്രിയയുടെ സംതൃപ്തിയും തകിടം മറിക്കുന്ന തന്റെയിൽ സ്വകാര്യ ഭേദിയിൽ നടത്തുന്ന നിർമ്മാണ പ്രവർത്തികൾ ഉൾപ്പെടെയുള്ള നിയമലംഘനങ്ങൾ കാര്യക്ഷമമായി തടയുന്നതിനും നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതുമൊന്ന് സമിതി ശിപാർഡ് ചെയ്യുന്ന കണ്ടൽവന് സംരക്ഷണത്തിനായി സമഗ്രവും കർശനവുമായ നിയമ നിർമ്മാണം നടത്തേണ്ടതുമൊന്ന് സമിതി ശിപാർഡ് ചെയ്യുന്നു.

തദ്ദേശ സ്വയംഭരണ വകുപ്പ് സ്വീകരിച്ച നടപടി

തിരഞ്ഞെ നിയന്ത്രണ മെഖലകളിൽ കെട്ടിട നിർമ്മാണം നടത്തുന്നതിന് കേരള കോസ്റ്റൽ സോൻസ് മാനേജ്മെന്റ് അതോറിറ്റിയുടെ അനുമതി/ക്ലിയറൻസ് ആവശ്യമാണ്. ആയതിനുള്ള നടപടിക്രമങ്ങൾ ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക വകുപ്പിൽ 26-1-2013-ലെ 1722/എ 2/12/ശാ.സാ.വ., 16-11-2013-ലെ 1779/എ 2/13/ശാ.സാ.വ. എന്നീ സർക്കലറ്റുകൾ പ്രകാരം പുറപ്പെട്ടവിച്ചിട്ടുണ്ട്. പ്രസ്തുത നടപടിക്രമങ്ങൾ എല്ലാ തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളും കർശനമായും പാലിക്കേണ്ടതിനും തിരഞ്ഞെശ്വരിയുണ്ടായി മെഖലകളിലെ കെട്ടിട നിർമ്മാണം സുതാര്യവും കുറവിഴക്കവുമാക്കേണ്ടതിനായി 9-9-2013-ലെ 55353/ആ.എ 1/13/ തസ്വദേവ സർക്കലറ്റ് പ്രകാരം ആവശ്യമായ മാർഗ്ഗ നിർദ്ദേശങ്ങൾ പുറപ്പെട്ടവിച്ചിട്ടുണ്ട്.

കണ്ടൽവന് സംരക്ഷണത്തിനായി സമഗ്രവും കർശനവുമായ നിയമനിർമ്മാണം നടത്തുന്നതു സംബന്ധിച്ച ശിപാർഡിയൈന്നെങ്കുറബി നടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടത് ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക വകുപ്പാണ്. ആയതിനാൽ പ്രസ്തുത ശിപാർഡിയൈ തുടർനടപടി സ്വീകരിക്കേണ്ടതിനായി ശിപാർഡിയുടെ പകർപ്പ് ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക വകുപ്പിന് കൈമാറിയിട്ടുണ്ട്.

സമിതി നിർദ്ദേശിച്ചതു പ്രകാരം ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക വകുപ്പിനോട് റിപ്പോർട്ട് ആവശ്യപ്പെട്ടവെക്കിലും ശാസ്ത്രസാങ്കേതിക (എ) വകുപ്പിലെ 21-8-2017-ലെ 1775/എ 2/2017/ശാ.സാ.വ. നസബ് കത്ത് പ്രകാരം മേൽ പരാമർശിച്ച വൺസിക് സംബന്ധിച്ച തുടർ നടപടിയുടെ റിപ്പോർട്ടിന്റെ പകർപ്പ് പരിസ്ഥിതി വകുപ്പിന് കൈമാറിയിട്ടുണ്ടെന്ന് അറിയിച്ചിരിക്കുന്നു.

എസ്. ശർമ്മ,

അഭ്യർത്ഥി,

എസ്റ്റിമേറ്റർസ് കമ്പിറ്റി.

തിരുവനന്തപുരം,  
2018 ജൂൺ 12.

## അമ്പാവന്നം



## കേരള സർക്കാർ

സംഗ്രഹം

തങ്ങൾ സ്വയം ഭരണ വകുപ്പ് - കേരള നിയമസഭ - ഏറ്റവില്ലെ കമ്മറ്റി (2011-2014) -  
പരുഞ്ഞാമൽ റിസ്പോർട്ട് - (കണ്ണൻ വന്ന സംരക്ഷണം) - 26-ാം വാധികയിലെ  
മൂന്നാംശ്യാംഗങ്ങൾ നടപടി സ്വീകരിക്കുന്നത് - കേരള വൈദികൾ വച്ച പിടിപ്പിക്കുന്നവർ  
കട്ടണ്ണത്തിലെ ഘട്ടവിഷയത്തിനുത്തമവഹക്കാൻ.

തങ്ങൾ സ്വയം ഭരണ (ബി.എ) വകുപ്പ്

സ.ഉ.(ബി.എ)സ് നം. 235/2015/തസ്വഭവ. തിരുവനന്തപുരം, തിരുതി 14/07/2015.

പരാമർശം:- (1) കേരള നിയമസഭ സാത്രക്കിട്ടിയം 25.06.14 ലെ 18607/ഭ.സി.എ 2/2008  
സ്ഥിരീകരിക്കുന്നത്.

(2) കട്ടണ്ണത്തിലെ ഏറ്റവില്ലെ വയറക്കുറക്ക് 02.10.14 ലെ കെ.എസ്/എച്ച്/6358/2014  
സ്ഥിരീകരിക്കുന്നത്.

### ഉത്തരവ്

കേരള നിയമസഭ ഏറ്റവില്ലെ കമ്മറ്റി (2011-14) വുടെ പരുഞ്ഞാമൽ റിസ്പോർട്ടിലെ  
(കണ്ണൻ വന്ന സംരക്ഷണം) 26-ാം വാധികയിലെ മൂന്നാംശ്യാംഗങ്ങൾ നടപടി വിഭാഗം  
എല്ലാം സ്വയിരുപ്പിലുണ്ട് പരാമർശം. ഒന്ന് പ്രകാരം, റിസ്പോർട്ടിലെന്നും,  
ഏറ്റവില്ലെ കമ്മറ്റി (2011-14) വുടെ പരുഞ്ഞാമൽ റിസ്പോർട്ടിലും 26-ാം വാധികയിൽ  
കണ്ണൻ വന്ന സംരക്ഷണാംഗത്വിൽ വന്ന, ദാനു തങ്ങൾ സ്വയം ഭരണ സംബന്ധങ്ങൾ എന്നി  
വകുപ്പുടുടം ഏകോപിപ്പിച്ചുള്ള പ്രാഥമ്യങ്ങൾ അനീവാര്യമാണെന്ന് സിരിക്കി മനസ്സിലാക്കുന്നു.  
ഈവാൻ കണ്ണൻ വന്ന പ്രാഥമ്യങ്ങളുടെയും തുടങ്ങിയാശം, സംബന്ധിച്ച ശൈക്ഷിക്ക്  
അംഗീകൃത രേഖയായ പ്രസിദ്ധുത്യാർഹത്വത്തിനും, കണ്ണൻവൈദികൾ വച്ചുപിടിപ്പിക്കുന്നവർ  
കട്ടണ്ണത്തിലെ ബഹുമുഖ സംബന്ധ സംരക്ഷണക്കുള്ള ഘട്ടവിഷയത്തിനും സാമ്പത്തിക മഹാശ  
വച്ചുപിടിക്കാൻ.

(2) കണ്ണൻവിന സംരക്ഷണത്തിനായി സമലൂപം കണ്ണൻവൈദികളും ഭാഗ്യംകിട്ടാൻ  
കട്ടണ്ണത്തിലെ സംബന്ധം സാമ്പിയാന വഴി സാമ്പദ്യം പ്രാഥമ്യങ്ങളും കണ്ണൻവൈദികൾ  
നേര്ത്തിപ്പിക്കുന്നവരിലും ഘട്ടവും ഏരുവുകൾക്കും ത്രാവാരണാണ്. കട്ടണ്ണത്തിലെ ഏറ്റവില്ലെ  
വയറക്കുറക്ക് സംബന്ധം (2) പ്രകാരം, അനീവാര്യമാണ്.

(3) എല്ലാ ഭാഗകളിലെയും, സംബന്ധിക ഫോറസ്റ്റ് അഫീസ്സ് ഫോറസ്റ്റ്  
കൗൺസിൽവൈദികളുടെ നേരുത്താംഗിൽ, ദാനു പ്രാഥമ്യാംഗത്വം അധികാരങ്ങൾ  
സംബന്ധിച്ചാണെങ്കും കണ്ണൻവിന പ്രാഥമ്യങ്ങളും വിഭാഗം  
പ്രാഥമ്യംപ്പെടുത്താനുവാദിക്കാനും കണ്ണൻവൈദികൾ വച്ച പിടിപ്പിക്കുന്നതിന് കട്ടണ്ണത്തിലെ  
ബഹുമുഖ സംബന്ധക്കുള്ള ഘട്ടവിഷയങ്ങളും പാരാഡോക്സം. ഒന്ന് വന്നുവിഡി വകുപ്പ്  
അംഗീകൃത വിഷയത്തിലെ മുൻ സ്വാഭാവികിയിൽ, എല്ലാ ഭാഗകളിലും സംബന്ധിക  
പ്രാഥമ്യംപ്പെടുത്താനുവാദിക്കാനും കണ്ണൻവിന സംരക്ഷണത്തിനായി സമലൂപം ലഭ്യമാകുന്ന ദാനും  
കണ്ണൻവൈദികൾ വച്ച പിടിപ്പിക്കുന്നതിനായി കട്ടണ്ണത്തിലെ ഘട്ടവിഷയത്തിനുത്തമവഹക്കാൻ.

(గవර్నర్‌డాక్ట ఉత్తమిలే ప్రకాశం)

ఎస్.ఎస్.కామల్ ఆధారి  
ఆంధ్ర రాష్ట్రం.

సౌత్‌కోర్టు, కోర్టు నీయమసం (అభ్యవ కార్య సాహితం).

ఎస్.ఎస్.కామల్ డాక్టర్, క్రిస్టల్, తికివానియార్.

సామాజిక వయాదార్, తికివానియార్.

సారాకార్ వయాదార్, తికివానియార్.

పార్ట్ రాస్ కవితాశాఖార్, తికివానియార్.

ప్రిమిసిప్పిల్ లక్ష్మణాచార్య ఆంధ్ర (శ్రీయిర్పి) కోర్టు, తికివానియార్.

అంధ్రాచార్య ఆంధ్ర (ప్రైస్/ఫ్రాంట్‌మైన్), కోర్టు, తికివానియార్.

ఎస్.కృష్ణిప్ప యయాదార్, హస్పిట్‌మెషాప్ కోర్టు మిస్టర్, తికివానియార్.

వాం వాయాపిట్లి (ప్ర) పంప్ (16463/ప్ర 3/2014/వాం).

రామ్య పంప్.

ఎస్.ఎస్. నాయక్/ఓపిస్ కోర్టు.

ఉత్తమిలే ప్రకాశం,

ఎస్.ఎస్.కామల్ ఆధారి.



കേരള നിയമസഭാ സമ്മുഖ്യത്തിലൂ

2018

കേരള നിയമസഭാ പ്രസ്ത്രിയാർഗ് ഫോറ്റ്.